

Eesti ratsasprodi arengukava 2021-2030

2022. a arengukava täitmise aruanne

Üldeesmärk:

Eesti on väärikalt ja tulemuslikult esindatud rahvusvahelises tippspordis.

Fookusvaldkonnad üldeesmärgi saavutamiseks: saavutus- ja tippспорт, võistlused, treenerid ja ametnikud, ratsakoolid, spordis osalejad, hobused ja nende heaolu, taristu, kommunikatsioon ja nutikad lahendused.

Kokku oli 2022. aastaks planeeritud:

- 7 tegevust fookusvaldkondade arendamiseks, nendest
 - o täidetud 5 tegevust
 - o 1 tegevus on töös
 - o 1 tegevus pole käima läinud

2022. a olnud Eesti ratsasprodi arengu seisukohast edukas. Erakordselt edukas 2021. aasta (esmakordselt osaleti OM-il) motiveeris nii võistlustel osalejaid kui ka korraldajaid: rahvuslikel võistlustel tehtud startide arvu poolest on jõutud 2018. aasta tasemele, mis oli eelmise perioodi edukaim aasta. Eestis korraldati 17 FEI võistlust. Positiivne on ka treenerikutsete arvu kasv, sh kutsete spetsialiseerumine (eraldi treenerikutsed rakendisprodis, volitižeerimises, kestvusratsutamises) ja Rohelise Kaardi programmi populaarsus. Ratsasprodi üldine populaarsus jäi samale tasemele, kümne populaarsema võistlusala sekka jõudmine eeldab harrastajate arvu kahekordistamist. Selleks tuleb aga jätkuvalt panustada ratsakoolide ja klubide arendamisse. Tugevdamist vajab koostöö hobusekasvatuse oragnisatsioonidega.

1. SAAVUTUS- JA TIPPSPORT

Indikaator	2021	2022	Trend
Eesti takistussõidu, koolisõidu ja kolmevõistluse meeskonnad ja/või võistluspaarid kvalifitseeruvad OM-iks.	KS-kvalifikatsioon ja osalus OM-l, TS-täideti kvalifikatsioonid aga osalemiseks polnud piisav edetabeli koht	Pariisi OM kvalifikatsioonivõistluste nimekiri polnud kinnitatud	Tegemist vaheaastaga ja normide täitmist ei toimunud
Kestvusratsutamise võistkond saavutab MM-il vähemalt 7. koha ja	Osalemine võistkonnaga MM-l, 7.koht jäi saavutamata,	Noorte võistkond ei osalenud MM-l, kuid EM-l osales Katriin Kalle juunioride arvestuses, saavutades kõrge 16. koha,	Trend positiivne

seeniorite võistkond kvalifitseerub EM-le.	EM-I individuaalselt 13.koht	seenioride võistkond kvalifitseerus MM-le. 2022 toimuma pidanud MM lükkus edasi 2023 aastasse	
Rakendisportlased osalevad MM-il.	Osalus ponirakendite MM-I	Rakendisportlased ei osalenud MM-I	

Väljakutsed:

1. Ratsutamise algõpetuse kvaliteet ja saavutatud baasoskused pole siiski piisavad saavutusspordi ja eliitspordi uuele tasemele viimiseks.
2. Üksikutel ratsaspordialadel osaleb EMV-I vähe võistluspaare.

Olulisemad tegevused 2022:

- Olid aktiivsed TS ja KV tiimide projektid, toimusid treeninglaagrid. KS tiimi projekti töö aktiveerus uuesti 2022 aasta lõpus. Tiimidel on treenerid, kes korraldavad järjepidavalt koolitusi ja treeninglaagreid.

2. VÕISTLUSED

Indikaator	2021	2022	Trend
Eestis toimub vähemalt üks rahvusvaheline tiitlivõistlus (PM, EM).	-	FEI kinnitas esimese rahvusvahelise tiitlivõistluse Eestisse	2023 aasta Eestis toimuva noorhobuste MM korraldustöö alanud
Rahvuslike võistluste arv (allikas: ratsanet)	91	105	Rahvuslike võistluste arv on 2019-2020 aastate tasemel. TS-s jätkus keskmise startide arvu kasv võistlustel (223 starti võistluse kohta), teistel võistlusaladel on keskmine startide arv jäänud samaks
Startide arv rahvuslikel võistlustel Eestis (allikas: ratsanet)	11 848	14 553	Startide arv rahvuslikel võistlustel on jõudnud 2018. aasta tasemele, sh rekordarv starte TS-s – üle 12 000. 2018. aastal tehti Eestis 14500 starti, mis oli eelmise perioodi rekord
Rahvusvaheliste võistluste arv Eestis (allikas: ratsanet)	18	17	On suudetud hoida 2021. a saavutatud

			kõrget taset (18 võistlust), esindatud kõik võistlusalad (seda on juhtunud alates 2014. aastal neljal korral: 2018, 2019, 2021 ja 2022)
Eesti sportlaste startide arv rahvusvahelistel võistlustel Eestis (allikas: ratsanet)	692	712	Rekordarv starte, peaaegu kahekordne kasv KS-s
Eesti sportlaste startide arv rahvusvahelistel võistlustel välismaal (allikas: ratsanet)	1323	1701	Võrreldes 2021. aastaga on tõusnud ka osalus rahvusvahelistel võistlustel välismaal

Väljakutsed:

1. Esinduslikke rahvuslikke võistlusi, mis pakuks pealtvaatajatele kvaliteetset spordielamust, on väga vähe.

Olulisemad tegevused 2022:

- FEI rahvusvaheliste võistluste korraldamine (jooksvalt)
- Tiitlivõistluste korraldamine (jooksvalt)

3. TREENERID JA AMETNIKUD

Indikaator	2021	2022	Trend
Järgusportlaste juhendajate arv (treenerid, kes aitavad kaasa järgu normatiivi täitmisel) (allikas: ratsanet)	35	38	Järgusportlaste juhendajate arv kerges tõus, rohkem rõhku pööratud kvaliteedile
RK eksamineerijate arv (allikas: ratsanet)	68	82	Oluliselt kasvanud RK eksamineerijate arv
EOK ratsutamise treenerikutsete arv (allikas: Eesti Spordiregister)	133	144*	Väljastatud rekordarv uusi treenerikutseid

* 2 kutset on rakendispordis, 1 kutse – kestvusratsutamises ja 1 kutse volitižeerimises.

Väljakutsed:

1. Täiskohaga töötavaid treenereid on endiselt vähe.
2. Treenerite täienduskoolitus muuta veelgi süsteemsemaks, et see vastaks treenerite professionaalse arengu vajadustele.
3. Enamus treeneritest töötab kas Harjumaal või Tartumaal; treenerite kättesaadavus on piirkonniti ebaühtlane.
4. Kolmevõistluses, kestvusratsutamises ja rakendispordis on treenereid sportlaste juurdekasvu (spetsialiseerumise) tagamiseks endiselt vähe.
5. Kõrgema kvalifikatsiooniga treenereid (tase 6 ja kõrgem) napib.
6. Treenerite motivatsioonitase on kohati madal.

Olulisemad tegevused 2022:

- Ametnike koolitused ja atesteerimised toimuvad süsteemselt ja iga-aastaselt. 2022.a alates saime treenerite ja ametnike koolitustele toetusi läbi ERASMUS meetme ning Sporditeabe Sihtasutuse.
- Treenerite mentorsüsteem tegi 2022. aastal läbi uuenduse, Ratsaliit tasustab mentortreenerite tööd.

4. RATAKOOLID

Indikaator	2021	2022	Trend
Igas maakonnas tegutseb vähemalt üks ratsakool, mis pakub kvaliteetset tulemustele orienteeritud (õpilased ja vilistlased esinevad EMV-I) baasväljaõpet (allikas: ERLi küsitlus)	11	13	Kaardistatud maneežidega ratsakoolid, puudub ülevaade väljaõppe kvaliteedist

Väljakutsed:

1. Ratsutamise algõpetuse kvaliteet ja saavutatud baasoskused pole piisavad saavutusspordi ja eliitspordi uuele tasemele viimiseks.
2. Ratsakoolide võimekus laiendada ja personaliseerida oma tegevust on nõrk; vaid vähesed ratsakoolid suudavad pakkuda teenust edasijõudnud lastele ja noortele.
3. Tunnustatud ratsakoole on vaid kaks.

SPORDIS OSALEJAD JA HUVILISED (LAPSED, NOORED, AMATÖÖRID, HARRASTAJAD, TERVISESPORTLASED, VABATAHTLIKUD)

Indikaator	2021	2022	Trend	
Ratsaspordi populaarsus (koht spordialade reitingus harrastajate arvu alusel), allikas: Eesti Spordiregister	13. koht	15. koht	Kümne populaarsema spordiala sekka jõudmine eeldab vähemalt 5000 harrastajat (hetkel on ratsasprodis 3000 harrastajat)	↑
Laste ja noorte osalus TS EMV-I (allikas: ratsanet)	33 / 7 (noored)	44 / 8 (noored)	Osalus kasvanud võrreldes 2021	↑
Laste ja noorte osalus KS EMV-I (allikas: ratsanet)	18 / 8 (noored)	19 / 3 (noored)	Ponide, laste ja juunioride EMV-I - jäänud samaks, noorte segmendis – suur langus võrreldes 2021. aastaga	↑
Laste ja noorte osalus KV EMV-I (allikas: ratsanet)	16 / 9 (U25)	12 / 9 (U25)	Osalus langenud laste ja noorte segmendis	↑
Laste ja noorte osalus KR EMV-I (allikas: ratsanet)	9 / 10 (noored)	14 / 5 (noored)	Osalus kasvanud	↑
22-aastaste ja vanemate roheline kaardi saajate arv (allikas: ratsanet)	37	42	Trend positiivne	↑
Harrastajate aastalitsentsidega sportlaste arv (allikas: ratsanet)	103+20 (H+A)	120 + 37 (H+A)	Kasvanud on harrastaja+amatöör	↑

			litsentsiga võistlejate arv, üldkokkuvõttes on aastalitsentsidega võistlevate harrastajate ja amatööride arv jõudnud kriisieelsele tasemele	
Eesti amatöörspord on esindatud rahvusvahelistel amatööride võistlustel (allikas: ratsanet / FEI)	-	-	Osaletakse rahvusvahelistel võistlustel	

Väljakutsed:

1. Avalikkuse teadlikkus ratsaspordialadest, võistlustest, ratsaspordi traditsioonidest, kultuurist ja väärtustest vajab järjepidavalt kasvu.
2. Laste ja noorte motiveerimine, samuti töö lastega vajab tõhustamist.
3. Osalusmudeli alumistel tasemetel asuvate inimeste panus ratsaspordi ja -kultuuri edendamisse ei ole piisavalt teadvustatud.
4. Klubide võimekus kaasata uusi liikmeid ja pakkuda neile ratsaspordi harrastamisvõimalusi on väike. Klubi roll ratsaspordis on ebaselge.
5. Klubidel ei ole piisavalt suutlikkust (noor)sportlasi toetada.

Olulisemad tegevused:

- Analüüs ja ettepanekud Rohelise Kaardi programmi laiendamiseks erinevatele sihtgruppidele, sh täiskasvanud, ettepanek on pikendada RK programmi, suurendada teoreetilise õppe kui ka praktika mahud sihiga juurutada ratsutamise algõpe
- Läbiviidud lastevanemate teabepäev / seminar
- Tehtud ettevalmistusi osalemiseks ratsutamisüritustega liikumisaasta projektis 2023
- Loodud amatööride klass koolisõidus

5. HOBUSED JA NENDE HEAOLU

Indikaator	2021	2022	Trend	
Rahvusvahelistel võistlustel esindavad Eesti sportlased Eestit kodumaal kasvatatud hobustega	OM-I esindas Eestit Eestis kasvatatud hobune (ESH)	108 Eestis sündinud hobust on teinud vähemalt ühe stardi rahvusvahelisel võistlusel. (välismaal sündinud hobuseid 126)	Eestis sündinud hobustega tehakse rahvusvahelistel võistlustel järjest rohkem starte	
Eestis vs välismaal sündinud hobuste osalus rahvusvahelistel võistlustel	45%/55% (Eesti / välismaa)	46%/54%	On kasvanud nii Eestis sündinud hobuste arv (108 –	

			2022. a) kui ka osakaal (46%)
--	--	--	-------------------------------

Väljakutsed:

1. Rohkem panustada koostöösse hobusekasvatajatega.

Olulisemad tegevused:

- Tegevus „koostöös seltsidega ettepanekud ühiste arengueesmärkide kokkuleppimiseks ja arendustegevuste käivitamiseks“ pole käima läinud.

6. TARISTU

Indikaator	2021	2022	Trend
Taristu omanike ja pidajate teadlikkus kliimaneutraalse majandamise põhimõtetest	-	-	Ei ole võimalik hinnata

Väljakutsed:

1. Taristu on aegunud ja ressursside kasutuse poolest ebaefektiivselt majandatav
2. Puudub kvaliteetne taristu tipp- ja saavutusspordi arendamiseks

Olulisemad tegevused:

- Tegevused ja läbirääkimised taristu parandamiseks on vilja kandnud. Riigipoolse toetuse toel on aktiivselt käima läinud Tori Hobusekasvanduse arendusprojekt.

7. KOMMUNIKATSIOON JA NUTIKAD LAHENDUSED

Indikaator	2021	2022	Trend
ERL koostöö meediakanalitega	Koostöö toimib	Koostöö toimib	Objektiivselt ei ole võimalik hinnata
Maakonnakeskuste arv, kus tegutsevad ratsasporti põhjalikult tundvad ja seda kajastavad ajakirjanikud	-	-	Ei ole võimalik hinnata

Väljakutsed:

1. Avalikkuse teadlikkus ratsasportialadest, võistlustest, ratsaspordi traditsioonidest, kultuurist ja väärtustest on paranenud kuid endiselt ebapiisav.
2. Teadus- ja arendustöö ning valdkonnaga seotud hariduse andmine on kehv.

Olulisemad tegevused 2022:

- ERL100 programm on ellu viidud.
- Valmis Eesti ratsasporti tutvustav film.